

TANTÁRGYI TEMATIKA

Jogi alaptan

Tantárgy neve: Jogi alaptan	Tantárgy Neptun kódja: Nappali tagozat: AJJOE811JFN1 Levelező tagozat: AJJOE811JFL1 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vinnai Edina, PhD egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Gedeon Magdolna, PhD egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: -
Óraszám: Nappali: 2 óra/hét Levelező: 10 óra/félév	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2 kredit	Munkarend: Nappali / levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy oktatásának feladata, hogy megismertessen a jog intézményrendszerének és az annak bázisát képező állami-politikai intézményrendszernek az alapvető szerkezetével és működésével, legfontosabb fogalmaival. Feladatát a legalapvetőbb összefüggések és ismeretek megalapozásában látja, mellyel bevezetést nyújt a jogi-igazgatási jelenségek elmélyültebb megismeréséhez is.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T3 <i>képesség:</i> K1, K2, K23 <i>attitűd:</i> A5 <i>autonómia és felelősség:</i> F1	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. A jogszabály: Jogi norma; Jogszabály; A jogszabályok szerkezete; A jogszabályok tipológiája; A jogszabályok rendszerezése; A jogszabályok érvényessége és hatálya 2. A jogrendszer: A jog rendszerszerűsége; A jogági tagozódás; A jogszabályi hierarchia; A jogrendszer egységének biztosítása; A joghégzag problémája 3. A jogcsalád: A jogrendszerek sokfélesége és összehasonlítása; A »common law« jogcsalád keletkezése és sajátos jegyei; A római-germán jogcsalád keletkezése és sajátos jegyei; Egyéb jogrendszerek; A szocialista jog; Az iszlám jog 4. A jogképződés: A jogforrás fogalma és fajtái; A jogalkotói jog; A jogalkotás menete; A bírói jog; A szokásjog 5. A jogérvényesülés: Érvényesség, érvényesülés, hatásosság; A jogkövetés; Jogtudat és jogismeret 6. Zárthelyi dolgozat (önkéntes) 7. A jog megkerülése; A jogalkalmazás; A jogi eljárás; A jogértelmezés; Laikusok részvétele a bírászkodásban 8. A jogviszony és a felelősség: A jogviszonyok szerkezete és fajtái; A jogviszony elemei; A jogi tények; A felelősség fogalma; A felelősség fajtái; A jogi felelősség; A felelősségi formák 9. A modern állam: Az abszolutista állam jegyei: szuverenitás, hadsereg, bürokrácia, fiskalitás; Az abszolutista állam jegyei: laicizáció, diplomácia, gyarmatosítás, jogrendszer 10. A polgári állam kialakulása; az alkotmányosság; A polgári állam: törvényesség, intézményesültség, demokratizmus; A jóléti állam; A totális állam 11. Az államszervezet: A hatalommegosztás; A törvényhozás; A végrehajtás; A bírászkodás; A szervezet 12. Államtipológia: Államtipológia – államtípus; Az államforma; Az alkotmányforma; A kormányforma 13. Az államok politikai rendszer szerinti osztályozása: centralista rendszerek – pluralista rendszerek 14. Európa: Európa kialakulása; Európa régiói; Az Európai Unió formálódása; Az Európai Unió intézményei és jogforrásai	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	

Önkéntes zárthelyi dolgozat a tananyag első feléből, ami a ZH-ig az előadáson/konzultáción elhangzott.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Teljesítés módja: szóbeli vagy írásbeli kollokvium ötfokozatú értékeléssel.

A sikeres félévközi önkéntes ZH kiváltja a kollokvium első felének számonkérését. A ZH és a kollokvium eredményének átlaga adja a végleges érdemjegyet.

Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Jeles (5): 88–100 %

Jó (4): 75–87 %

Közepes (3): 63–74 %

Elégséges (2): 51–62 %

Elégtelen (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Szabó Miklós: *Jogi alapfogalmak*. Miskolc: Bíbor, 2012. (Erre a könyvre épülnek az előadások és a vizsgakérdések is. A tankönyv korábbi kiadásai nem megfelelőek, a tételek oldalszámait és a tananyag is erre az újabb kiadásra épül!)
2. Egresi Katalin, Pongrácz Alex, Szigeti Péter, Takács Péter: *Államelmélet*. Győr: Széchenyi István Egyetem ÁJK, 2016.
3. Berman, Harold: *Law and Revolution. The Formation of the Western Legal Tradition*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1983.

Ajánlott irodalom:

1. Szabó Miklós (szerk.): *Bevezetés a jog- és államtudományokba*. Miskolc: Bíbor, 2012.
2. Kende Tamás (szerk.): *Európai közjog és politika*. Budapest: Osiris, 2005.
3. Schwarze, Jürgen: *EU Kommentar*. Baden-Baden: Nomos, 2012.